

การศึกษาระบบเสียงและระบบตัวเขียนภาษาไทย
บ้านกุดสะกอย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษาระบบเสียงและระบบตัวเขียนภาษาไทที่บ้านกุดสะกอย

A STUDY OF THE: LANGUAGE PHONOLOGY AND ORTHOGRAPHY DEVELOPMENT OF BAN KUTSAKOY

ไกรสร ฮาดคะดี 5436355 LCLG/M

ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร, Ph.D. (LINGUISTICS), สุวิไล เปรมศรีรัตน์, Ph.D. (LINGUISTICS), มยุรี ถาวรพัฒน์, Ph.D. (LINGUISTICS), ปรีดาพร ศรีสาคร, Ph.D. (LINGUISTICS)

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสนอการศึกษาระบบเสียงภาษาไทที่บ้านกุดสะกอย ตำบลโพธิ์ไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบเสียงภาษาไทที่บ้านกุดสะกอยแล้วนำไปจัดทำระบบตัวเขียนภาษาไทอักษรไทย และนำระบบตัวเขียนไปใช้บนเครื่องมือบันทึกภูมิปัญญาของชาวไทเพื่อนำไปจัดทำสื่อการเรียนการสอนภาษาไทและนำไปทดลองสอนนักเรียนชาวไทที่โรงเรียนบ้านกุดสะกอย

จากการศึกษาพบว่า ภาษาไทสำเนียงบ้านกุดสะกอย มีทำนองเสียง 2 ประเภทคือทำนองเสียงลงและทำนองเสียงขึ้น ในภาษาไทมีคำพยางค์เดี่ยว สองพยางค์ สามพยางค์และสี่พยางค์มีทั้งพยางค์รองและพยางค์หลักที่เป็นพยางค์เปิดและพยางค์ปิด ใน ระดับ หน่วยเสียง ภาษาไทบ้านกุดสะกอย ประกอบด้วย หน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง ได้แก่/p, p^h, b, t, t^h, d, c, c^h, k, k^h, ʔ, m, n, ŋ, s, h, r, l, w, j/ ปรากฏเป็นพยัญชนะต้น 21 หน่วยเสียง ปรากฏเป็นพยัญชนะต้นควบกล้ำ 11 เสียง ได้แก่ /pr, p^hl, pl, br, bl, tr, t^hr, kr, k^hr, kl, k^hl/ พยัญชนะท้าย 14 หน่วยเสียง ได้แก่ /p, t, c, k, ʔ, m, n, ŋ, h, r, l, w, j/ พยัญชนะท้ายควบกล้ำ 3 เสียง ได้แก่ /wʔ, jʔ, jh/ ภาษาไทบ้านกุดสะกอยมีพยางค์หน้าเสียงนาสิกที่เป็นแกนพยางค์ ได้แก่ /ŋ, m, n, ŋ/ ภาษาไทบ้านกุดสะกอย มี หน่วยเสียงสระเดี่ยว ทั้งหมด 22 หน่วยเสียง ได้แก่ /i:, e:, e:, ε:, a:, a:, u:, u:, o:, o:, o:, o:/ หน่วยเสียงสระประสม 5 หน่วยเสียง ได้แก่ /io, ia, uə, uə, ua/ ลักษณะน้ำเสียง มี 2 ลักษณะ ได้แก่ลักษณะน้ำเสียงปกติและลักษณะน้ำเสียงมีลมแทรก

การจัดทำระบบตัวเขียนผู้วิจัยได้ร่วมกับชุมชนจัดทำระบบตัวเขียนภาษาไทอักษรไทยโดยใช้วิธีการภาษาศาสตร์ประยุกต์ยึดหลักการดังนี้คือ ใช้หนึ่งสัญลักษณ์ต่อหนึ่งหน่วยเสียง มีลักษณะการเขียนเป็นแนวเดียวกัน เน้นการประหยัดหนึ่งตัวอักษรต่อหนึ่งหน่วยเสียง สามารถพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ได้ เป็นที่ยอมรับของชุมชน เป็นตัวแทนของภาษานั้น ตลอดจนทั้งกำหนดเกณฑ์ในการเขียนระดับคำ ระดับประโยค การใช้สัญลักษณ์ที่จำเป็นต่อการเขียนและได้จัดทำคู่มือการเขียนภาษาไทฉบับทดลองใช้เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการเขียนภาษาไทต่อไป

การจัดทำสื่อการเรียนการสอนภาษาไทโดยได้ร่วมมือกับชุมชนนำระบบตัวเขียนภาษาไทมาบันทึกเรื่องเล่า ภูมิปัญญาจัดทำสื่อการเรียนการสอน 2 ประเภทคือ สื่อการสอนที่เน้นความเข้าใจ ได้แก่ หนังสือเล่มยักษ์ และ สื่อการสอนเน้นความถูกต้อง ได้แก่ แบบเรียนอ่านเขียน โดยใช้วิธีการเชื่อมโยงจากภาษาไทยไปสู่ภาษาไท (L2→L1) นำไปสอนนักเรียนชาวไทชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านกุดสะกอยและขยายผลสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในลำดับต่อไป

คำสำคัญ: ระบบเสียงภาษาไท

